

Działalność instytucji kultury w województwie wielkopolskim w 2023 r.

↓ 21,5

Wskaźnik wypożyczeń księgozbioru w woluminach na 1 czytelnika w bibliotekach publicznych

W 2023 r. w działalności podmiotów związanych z obszarem kultury w województwie wielkopolskim obserwowano dalszą poprawę sytuacji potwierdzoną wzrostem podstawowych wskaźników opisujących funkcjonowanie tych instytucji. Zorganizowały one więcej wystaw i spektakli, a także imprez masowych niż rok wcześniej, w których udział wzięło więcej osób. Wzrost frekwencji na przedstawieniach, wystawach czy seansach kinowych notowano tak w liczbach bezwzględnych, jak i w odniesieniu do liczby ludności. Na wysokim poziomie utrzymał się wskaźnik obrazujący poziom czytelnictwa w regionie.

Biblioteki i placówki informacyjno-biblioteczne

W 2023 r. w województwie wielkopolskim funkcjonowało 738 bibliotek oraz placówek biblioteczno-informacyjnych. W ciągu roku ubyło 14 placówek, w tym 13 bibliotek publicznych, stanowiących zasadniczy trzon w tej kategorii instytucji kultury (85,5%). W 2023 r. działało tu zatem 631 bibliotek publicznych (łącznie z filiami). Podobnie jak w poprzednim roku, najwięcej bibliotek było w powiatach: poznańskim (62 placówki; o 1 placówkę mniej niż w 2022 r.), Poznaniu (38; o 3 mniej), ostrowskim (35; o 1 mniej), konińskim (28; jak rok wcześniej) oraz czarnkowsko-trzcianeckim i pilskim (po 27; jak przed rokiem). Tak jak rok temu najmniejsza liczba bibliotek funkcjonowała w Koninie – 7, Lesznie – 8 i powiecie chodzieskim – 9 (wszędzie bez zmian w porównaniu z 2022 r.), a także w obornickim – 9 (o 1 placówkę mniej niż przed rokiem). Większość placówek była zlokalizowana na wsi (63,2%). Ponadto w województwie działało 48 punktów bibliotecznych (o 6 mniej niż przed rokiem) dysponujących księgozbiorem wypożyczanym na czas nieokreślony z jednostki macierzystej, tj. biblioteki bądź filii. Najwięcej punktów bibliotecznych funkcjonowało w Lesznie (7; o 3 placówki mniej niż w 2022 r.), a także w powiatach: pleszewskim (5; bez zmian), czarnkowsko-trzcianeckim, leszczyńskim, obornickim, szamotulskim i Koninie (po 4; tak samo jak w poprzednim roku).

Księgozbiór bibliotek oraz placówek biblioteczno-informacyjnych na koniec 2023 r. liczył łącznie 21533,1 tys. woluminów, z czego ponad połowa (11443,1 tys. woluminów, tj. 53,1%) znajdowała się w zasobach bibliotek publicznych (w przypadku książek było to 59,1%). Pozostałe zbiory nieelektroniczne, obejmujące m.in. rękopisy, stare druki, mikroformy, druki muzyczne, dokumenty kartograficzne, graficzne i inne, liczyły 1721,4 tys. szt., w tym 574,6 tys. szt. znajdowało się w bibliotekach publicznych. Księgozbiór bibliotek publicznych w wielkopolskim stanowił 9,2% zasobu krajowego. Na 1 bibliotekę (łącznie z filiami) przypadało tu średnio 18135 woluminów (wobec 17797 w 2022 r.), czyli więcej niż przeciętnie w kraju (16422 woluminy; przed rokiem 16283), a w rankingu województw wielkopolskie utrzymało 5. miejsce. Pod względem wielkości księgozbioru, przeliczonej na 1000 mieszkańców, wielkopolskie, gdzie wskaźnik ten wyniósł 3281 egzemplarzy (tak samo jak przed rokiem; w kraju 3303 wobec 3293), zajmowało 11. miejsce, co w perspektywie roku oznacza spadek o 1 pozycję.

29.08.2024 r.

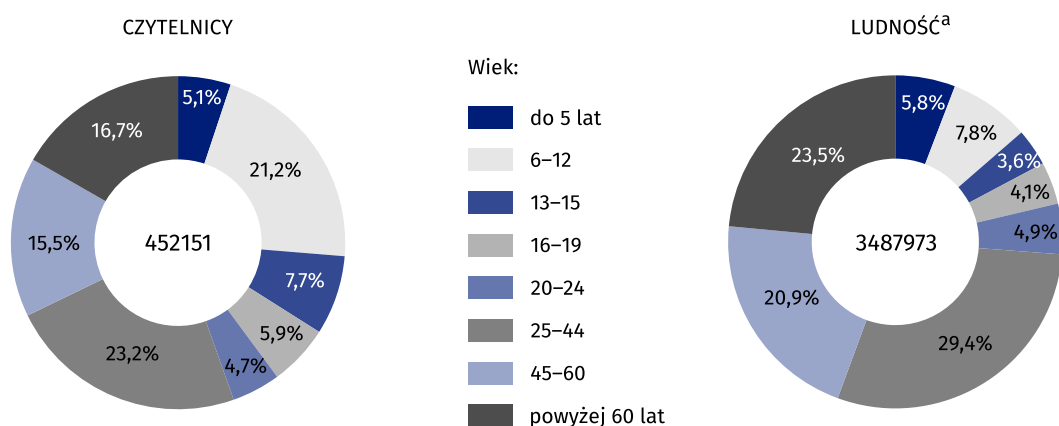
W województwie wielkopolskim działało 631 bibliotek publicznych (łącznie z filiami) oraz 48 punktów bibliotecznych

Na 1 bibliotekę publiczną przypadało więcej woluminów niż przeciętnie w kraju

Zbiory biblioteczne poddawane są procesowi digitalizacji, którego celem jest archiwizacja materiałów, ochrona oryginału przed zniszczeniem (szczególnie ważna w przypadku cennych dokumentów rękopiśmiennych) oraz zapewnienie użytkownikom szerokiego dostępu do materiałów piśmienniczych (przede wszystkim w sieci). W 2023 r. w wielkopolskim swoje zbiory digitalizowało m.in. 29 spośród 631 bibliotek publicznych i 16 z 62 – naukowych. Do tej pory digitalizacja zbiorów bibliotecznych objęła 402,9 tys. obiektów, z tego w ciągu ostatniego roku – 27,2 tys. Ponad 60% stanowiły zbiory bibliotek naukowych, a niemal 40% – publicznych. Wydatki na digitalizację poniesione w 2023 r. zamknęły się łączną kwotą 749,0 tys. zł, tj. o 15,6% niższą od wydanej na ten cel w poprzednim roku, przy czym w przypadku bibliotek publicznych wydatki te były mniejsze o 28,6%. W bibliotece cyfrowej on-line udostępnionych zostało 1359,0 tys. obiektów cyfrowych, z tego większość (999,2 tys., tj. 73,5%) z bibliotek publicznych (w bibliotekach naukowych 363,4 tys., tj. 26,7%).

W 2023 r. w bibliotekach publicznych było zarejestrowanych 452,2 tys. użytkowników aktywnie wypożyczających, tj. o 4,4% więcej niż przed rokiem. Najlicniejszą grupę wśród nich stanowiły osoby uczące się – 37,2%, a udział czytelników pracujących wyniósł 37,0% (w 2022 r. odpowiednio 38,4% i 36,0%). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, najwięcej czytelników należało do przedziału wiekowego 25–44 lata – 23,2% oraz 6–12 lat – 21,2% (przed rokiem odpowiednio 23,6% i 20,4%). Udział mieszkańców wielkopolskiego w czytelnictwie krajowym kształtował się na poziomie 8,5%.

Wykres 1. Czytelnicy bibliotek publicznych oraz ludność według grup wieku w 2023 r.

a Stan w dniu 31 grudnia.

W całym roku 2023 z bibliotek publicznych wypożyczono łącznie 9732,2 tys. woluminów, czyli o 3,7% więcej niż przed rokiem. Wskaźnik wypożyczeń na 1000 ludności wyniósł 2788 woluminów wobec 2686 przed rokiem (w Polsce 2597 wobec 2497), co lokowało wielkopolskie na 4. pozycji w kraju (o 1 miejsce wyżej niż w 2022 r.). W przeliczeniu na 1 czytelnika wskaźnik wypożyczeń kształtował się na poziomie 21,5 woluminów (w poprzednim roku 21,7; w kraju 18,4 wobec 18,6 przed rokiem). W rankingu województw oznacza to utrzymanie 2. pozycji za świętokrzyskim.

Wraz z rozwojem nowych technologii w placówkach bibliotecznych zwiększa się różnorodność oferowanych zasobów. Chociaż nadal zasadniczą ofertę stanowi księgozbiór w formie drukowanej, to coraz częściej biblioteki dają możliwość korzystania z książek, czasopism czy baz danych zamieszczonych w sieci. W 2023 r. placówki biblioteczne opłaciły dostęp do 8699,7 tys. licencjonowanych zbiorów elektronicznych, z czego zasadniczą część stanowiły książki elektroniczne (94,0%). Najszerzy dostęp do tego typu zasobów miały biblioteki publiczne (licencja na dostęp do 5167,7 tys. zbiorów elektronicznych, w tym 5104,3 tys. książek elektronicznych) oraz biblioteki naukowe (3511,3 tys., w tym 3055,2 tys. książek elektronicznych i 284,1 tys. czasopism elektronicznych).

Województwo wielkopolskie ma jeden z najwyższych w Polsce wskaźników wypożyczeń na czytelnika

Poza swoją podstawową działalnością, biblioteki organizowały różnego rodzaju imprezy, szkolenia czy konferencje. W 2023 r. placówki biblioteczne w wielkopolskim zorganizowały 17,9 tys. imprez stacjonarnych (o 2,9% mniej niż rok wcześniej) dla 605,8 tys. użytkowników (o 0,2% mniej) oraz 0,1 tys. imprez on-line (o 81,9% mniej), w których uczestniczyło 12,0 tys. osób (spadek o 86,9%). Głównym organizatorem imprez były biblioteki publiczne (16,7 tys., tj. 93,1% stacjonarnych i 70,9% – on-line). Osoby biorące udział w imprezach stacjonarnych (w liczbie 559,9 tys.) stanowiły 92,4%, a w imprezach on-line (10,2 tys.) – 84,8% wszystkich uczestników takich wydarzeń organizowanych przez ogół placówek bibliotecznych w województwie. W zajęciach edukacyjnych i szkoleniach udział wzięło łącznie 467,1 tys. osób (użytkowników, studentów bibliotekoznawstwa, bibliotekarzy z innych bibliotek), tj. o 24,1% więcej niż przed rokiem, z czego najwięcej (374,1 tys., tj. 80,1%) w zajęciach organizowanych przez biblioteki publiczne. W 219 konferencjach i seminariach uczestniczyło łącznie 7,6 tys. osób, tj. o 26,6% więcej niż w 2022 r. Organizatorem ponad 60% z nich były biblioteki pedagogiczne (133 konferencje; 3,6 tys. uczestników).

W dobie rozwoju usług elektronicznych większość placówek bibliotecznych zapewnia do nich dostęp. W 2023 r. oferowało go 91,6% ogółu bibliotek publicznych i 91,9% bibliotek naukowych (przy średniej krajowej na poziomie odpowiednio 88,1% i 82,4%). Możliwość korzystania z katalogu on-line proponowało 560 spośród 631 bibliotek publicznych, czyli 88,7% oraz 52 z 62 bibliotek naukowych – 83,9% (w kraju odpowiednio 82,0% i 76,3%). Możliwość zdalnego składania zamówień na materiały biblioteczne oferowały 420 biblioteki publiczne – 66,6% i 44 biblioteki naukowe – 71,0% (w kraju odpowiednio 58,9% i 66,4%).

W ostatnich latach pozytywnie zmienia się poziom dostępności do zasobów bibliotecznych dla osób z niepełnosprawnościami. W 2023 r. ponad połowa (56,0%) bibliotek i placówek biblioteczno-informacyjnych posiadała wejście do budynku przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, a 40,9% dysponowało udogodnieniami również wewnątrz budynku (w obiektach użytkowanych przez biblioteki publiczne i ich filie było to odpowiednio 53,4% i 38,0%).

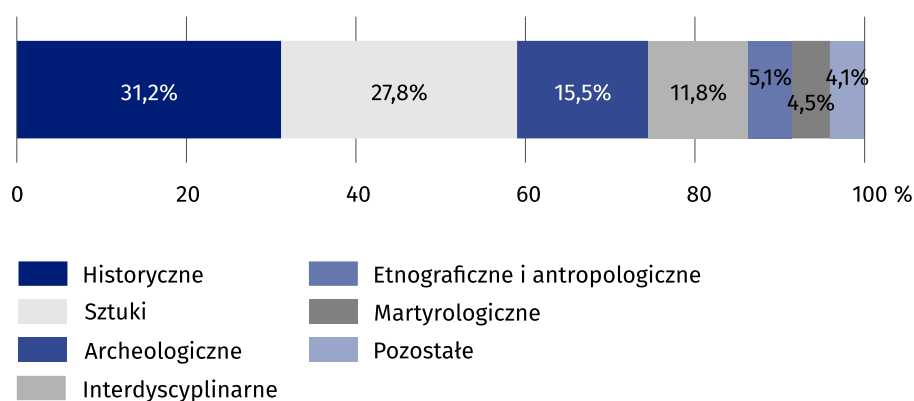
Muzea

W 2023 r. działalność wystawienniczą prowadziły 93 muzea i oddziały muzealne, tak samo jak przed rokiem. Było wśród nich m.in. 48 muzeów historycznych. Zbiory muzealne prezentowano w ramach 232 wystaw stałych (w 2022 r. – 215) oraz poprzez organizowanie ekspozycji czasowych. Na terenie kraju muzea z wielkopolskiego w 2023 r. zorganizowały łącznie 348 takich prezentacji (wobec 306 rok wcześniej). Liczba ta obejmowała 209 wystaw własnych, 80 współorganizowanych oraz 59 wypożyczonych, w tym 4 z zagranicy. W ogólnej liczbie ekspozycji czasowych w Polsce te zorganizowane przez muzea z województwa wielkopolskiego stanowiły 7,6% (przed rokiem 6,9%). Liczba ekspozycji stałych prezentowanych w 2023 r. była o 17 większa niż rok wcześniej, a wystaw czasowych zwiększyła się o 42.

W 2023 r. wystawy muzealne obejrzało 1359,7 tys. osób, czyli o 36,0% więcej niż przed rokiem. W skali kraju zwiedzający ekspozycje muzealne w województwie wielkopolskim stanowili 3,2% (wobec 2,7% w 2022 r.). Wskaźnik zwiedzających na 1000 ludności w ciągu roku zwiększył się ze 286 do 390 (w kraju wzrost z 970 do 1123). W porównaniu z poprzednim rokiem w rankingu województw wielkopolskie awansowało pod tym względem o 2 pozycje, zajmując w 2023 r. 12. miejsce. Najwięcej osób zwiedziło wystawy przygotowane przez muzea: historyczne – 423,6 tys., sztuki – 378,2 tys., archeologiczne – 211,2 tys., interdyscyplinarne – 159,8 tys. oraz etnograficzne i antropologiczne – 69,9 tys. Młodzież szkolna stanowiła w tym czasie 14,3% ogółu zwiedzających (wobec 18,8% rok wcześniej).

W 2023 r. wskaźnik zwiedzających wystawy muzealne, liczony na 1000 ludności, lokował wielkopolskie na 12. miejsce w kraju

Wykres 2. Zwiedzający muzea i wystawy muzealne według rodzajów muzeów w 2023 r.

Według stanu na koniec 2023 r. w posiadaniu muzeów było 753,0 tys. muzealiów (w pozycjach inwentarzowych), tj. o 0,9% mniej niż przed rokiem.

W 2023 r. muzea przygotowały 820 odczytów i prelekcji (wobec 689 przed rokiem), w których uczestniczyło 40,9 tys. osób (o 12,4% mniej niż w 2022 r.). Liczba zaprezentowanych seansów filmowych wyniosła 138 (wobec 142 w 2022 r.). Muzea były też organizatorami 472 imprez w formie koncertów, konkursów i imprez plenerowych (przed rokiem 411), na których było 238,8 tys. osób (o 41,5% więcej niż rok wcześniej), a także 41 sesji, seminariów naukowych, sympozjów i konferencji (w 2022 r. 34), które miały 2,7 tys. uczestników (o 48,7% więcej niż przed rokiem). Ponadto 53,4 tys. osób uczestniczyło w 1837 imprezach w ramach tzw. oprowadzania kuratorskiego. Wzorem lat poprzednich muzea przygotowały i przeprowadziły 7044 lekcje i warsztaty muzealne z 1000 tematów (w 2022 r. 6687 zajęć z 930 tematów). Udział wzięto w nich łącznie 162,5 tys. słuchaczy, tj. o 9,6% więcej niż przed rokiem. Najwięcej takich lekcji zorganizowały muzea historyczne, sztuki oraz interdyscyplinarne.

Wśród ogółu budynków użytkowanych przez muzea ponad połowa (52,7%) była przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i posiadała odpowiednie wejście do budynku. Ponadto 44,1% obiektów dysponowało udogodnieniami również wewnątrz budynku. Z ogólnej liczby ekspozycji prezentowanych w muzeach 32 przystosowano dla osób niepełnosprawnych.

Poza muzeami, w 2023 r. w województwie działały także 32 instytucje paramuzealne (tak samo jak przed rokiem), w tym 6 ogrodów botanicznych. Instytucje te zgromadziły 99,6 tys. sztuk muzealiów (w tym okazów żywych), tj. o 9,1% mniej niż rok wcześniej. Jednostki paramuzealne przygotowały w kraju 46 wystaw stałych i 95 czasowych, które odwiedziło łącznie 1787,5 tys. osób (o 7,9% więcej niż w 2022 r.), w tym 7,2 tys. osób w ramach „Nocy Muzeów”.

Galerie sztuki

W 2023 r. działało 21 galerii (o 3 więcej niż przed rokiem), w tym 12 należących do instytucji państwowych lub samorządowych. Te ostatnie w zbiorach własnych posiadały 11,7 tys. eksponatów, z których 40,4% stanowiły zbiory z zakresu fotografii, a stosunkowo duży udział miało też malarstwo – 12,4%, tzw. nowe media, czyli nietradycyjne eksponaty i techniki (animacja komputerowa lub nowoczesna aranżacja przestrzeni) – 9,8% oraz grafika – 7,1%.

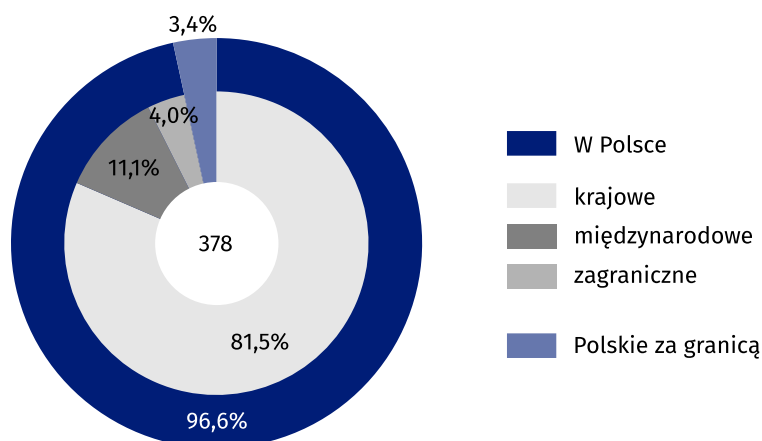
W ciągu roku galerie sztuki przygotowały 378 wystaw (wobec 323 w 2022 r.), w tym 32 o charakterze plenerowym. Na terenie kraju zorganizowano 365 wystaw (krajowych, międzynarodowych i zagranicznych), a za granicą – 13. Ekspozycje prezentowane w kraju przez galerie z wielkopolskiego odwiedziło łącznie 196,0 tys. osób, tj. ponad 2-krotnie więcej niż przed rokiem. Wystawy demonstrowane w ramach „nowych mediów” stanowiły 40,2% ogółu prezentacji przygotowanych przez galerie (tyle samo co w 2022 r.).

Poza działalnością wystawienniczą, galerie i salony sztuki prowadzą również inne formy działalności, m.in. organizując koncerty, imprezy filmowe, odczyty, konkursy, performance czy warsztaty. Łącznie w 1043 imprezach zorganizowanych przez instytucje wystawiennicze w 2023 r. uczestniczyło 40,1 tys. osób, tj. o 63,8% więcej niż przed rokiem.

W ramach działalności oświatowej muzea przeprowadziły 7,0 tys. lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży

Galerie sztuki z województwa wielkopolskiego przygotowały 13 wystaw za granicą

Wykres 3. Wystawy w galeriach i salonach sztuki według lokalizacji wystaw i rodzajów wystawców w 2023 r.

Galerie sztuki zajmują się także działalnością wydawniczą obejmującą m.in. publikacje katalogów, informatorów, zaproszeń, folderów czy plakatów. W ramach tej działalności w 2023 r. instytucje wystawiennicze wydały 405 tytułów w formie drukowanej oraz 134 wydawnictwa elektroniczne (wobec 369 i 124 rok wcześniej).

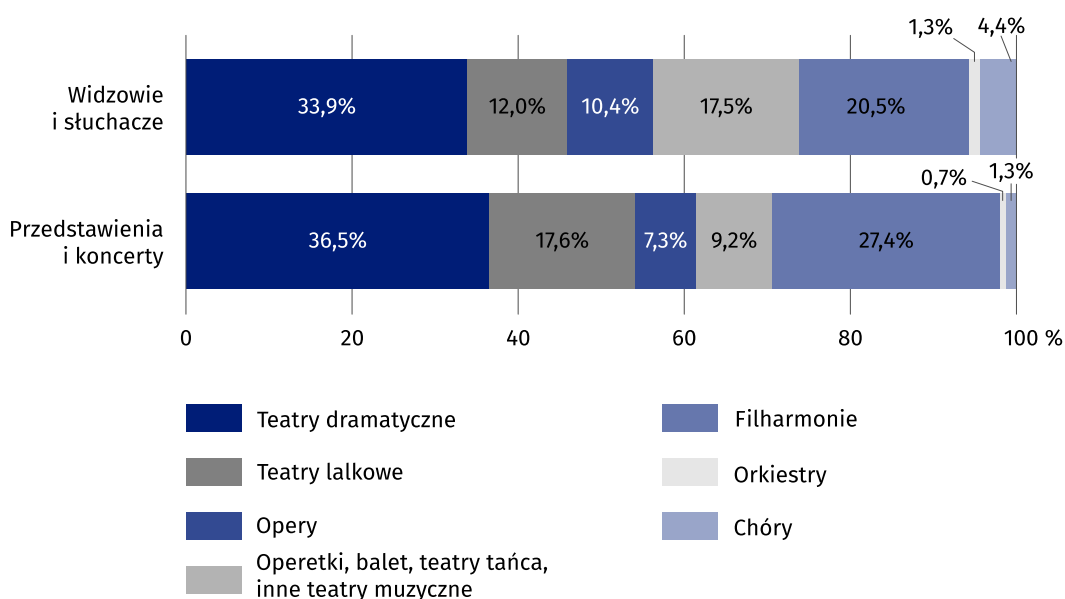
Dla potrzeb osób niepełnosprawnych przystosowane było 12 spośród 21 galerii i salonów sztuki. Dostosowane wejście do budynku miało 10 obiektów, a 9 z nich dysponowało również udogodnieniami wewnątrz budynku. Spośród ogółu ekspozycji 5 było przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.

Teatry i instytucje muzyczne

W 2023 r. działalność sceniczną w województwie prowadziło 16 teatrów i instytucji muzycznych, w tym 15 posiadających własny zespół artystyczny. Swoją siedzibę miało tu zatem 6 teatrów dramatycznych, 2 lalkowe, 3 muzyczne, 2 filharmonie oraz orkiestra i chór. Na obszarze całego kraju teatry i instytucje muzyczne z wielkopolskiego zorganizowały łącznie 3184 przedstawienia i koncerty (5,4% ogólnej liczby spektakli w kraju, podobnie jak w 2022 r.), w tym 3033 we własnym województwie, z tego 1991 w stałej sali. W tych wydarzeniach uczestniczyło łącznie 491,1 tys. widzów, w tym 462,0 tys. było na przedstawieniach i koncertach odbywających się w wielkopolskim. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba przedstawień zwiększyła się o 10,3%, a liczba uczestniczących w spektaklach widzów o 2,1%.

Teatry i instytucje muzyczne mające siedzibę w województwie wielkopolskim zorganizowały o 10,3% przedstawień i koncertów więcej niż w 2022 r.

Wykres 4. Działalność teatrów i instytucji muzycznych w 2023 r.

Na terenie województwa wielkopolskiego teatry i instytucje muzyczne z całego kraju w 2023 r. zorganizowały łącznie 3668 przedstawień i koncertów (wobec 3157 rok wcześniej). Liczba uczestniczących w nich widzów wyniosła 542,5 tys., co w skali kraju stanowiło 4,4% (w 2022 r. 5,6%). W porównaniu z poprzednim rokiem frekwencja na koncertach i przedstawieniach zorganizowanych na terenie województwa zwiększyła się o 3,3% (przy wzroście liczby widzów w kraju średnio o 31,7%). Wskaźnik widzów liczony na 1000 ludności w ciągu roku wzrósł ze 150 do 155 (w kraju z 246 do 325), a jego wartość lokowała wielkopolskie na 14. miejscu w Polsce, o 1 pozycję niżej niż przed rokiem.

W 2023 r. teatry i instytucje muzyczne z wielkopolskiego zaprezentowały za granicą 43 przedstawienia i koncerty, w tym 16 w Stanach Zjednoczonych i 12 na terenie Niemiec. Było to m.in. 14 spektakli teatralnych, 7 występów przygotowanych przez teatry muzyczne (w tym 2 przedstawienie operowe) oraz 2 koncerty filharmoniczne.

Twórcy z zagranicy w 2023 r. na terenie województwa zrealizowali 47 przedstawień i koncertów (przed rokiem – 66), a organizatorem większości z nich (39 imprez) były filharmonie. Liczba widzów i słuchaczy na przedstawieniach zespołów i artystów zagranicznych wyniosła 33,5 tys., tj. o 9,7% mniej niż w 2022 r., przy średnim wzroście w kraju o 66,3%.

W 2023 r. w województwie wielkopolskim odbyło się 39 koncertów zorganizowanych przez zagraniczne filharmonie

Tablica 1. Działalność teatrów i instytucji muzycznych na terenie województwa wielkopolskiego w 2023 r.

Wyszczególnienie	Przedstawienia i koncerty		Widzowie i słuchacze	
	ogółem	w tym zrealizowane przez instytucje z województwa wielkopolskiego	ogółem	w tym na przedstawieniach zrealizowanych przez instytucje z województwa wielkopolskiego
OGÓŁEM	3668	3033	542450	461977
Teatry dramatyczne i lalkowe	1765	1619	240278	210405
dramatyczne	1207	1102	180401	155874
lalkowe	558	517	59877	54531
Teatry muzyczne	494	489	132339	129247
opery	233	228	52286	49194
operetki, balet, teatry tańca, inne teatry muzyczne	261	261	80053	80053
Filharmonie, orkiestry i chóry	1395	925	157283	122325
filharmonie	877	871	98604	97964
orkiestry i chóry	518	54	58679	24361
Zespoły pieśni i tańca	14	–	12550	–

W 2023 r. wszystkie obiekty zajmowane przez teatry i instytucje muzyczne były przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Miały dostosowane wejście do budynku, posiadały także udogodnienia wewnątrz budynku. Na widowni w stałych salach teatrów i instytucji muzycznych w województwie wielkopolskim było łącznie 6131 miejsc, wszystkie przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Kina stałe

W 2023 r. (według stanu na koniec grudnia) w województwie działały 52 kina stałe posiadające 148 sal projekcyjnych i dysponujących łącznie 28,4 tys. miejsc na widowni. W badanym roku w wielkopolskich kinach odbyło się 187,5 tys. seansów filmowych, tj. o 2,5% mniej niż przed rokiem. Pokazy te zgromadziły łącznie 4821,2 tys. widzów, czyli o 16,6% więcej niż w 2022 r. Jeden seans filmowy obejrzało przeciętnie 26 osób, przy średniej krajowej na poziomie 23 (przed rokiem 22 osoby wobec 19 w kraju). Podobnie jak w poprzednich latach, udział wielkopolskiego w krajowej działalności kinowej kształtował się na poziomie 9-10% (od 8,8% w przypadku seansów filmowych, poprzez 9,5% – dla miejsc na widowni, po 9,7% – biorąc pod uwagę liczbę widzów).

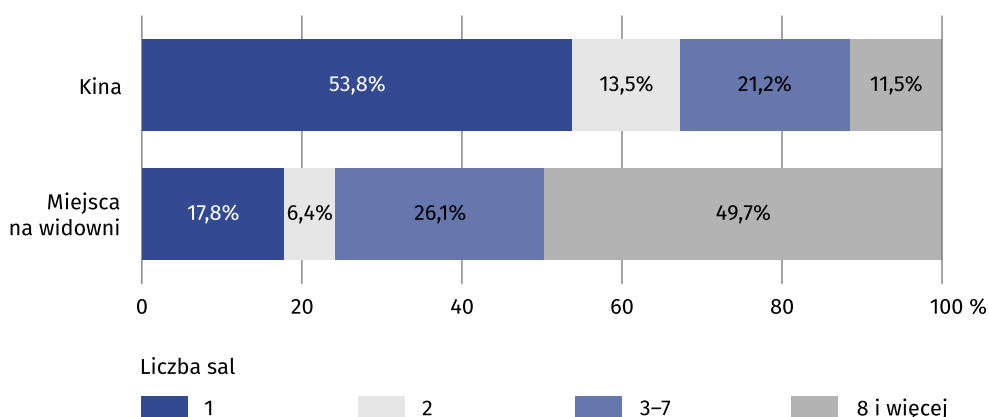
Podobnie jak w poprzednich latach, w 2023 r. największym zainteresowaniem cieszyły się filmy produkcji pozaeuropejskiej (66,6% ogólnej liczby oglądających wobec 19,4% w przypadku filmów produkcji polskiej; przed rokiem 66,3% wobec 22,3%). Wskaźnik widzów liczony na 1000 ludności w ciągu roku zwiększył się z 1183 do 1381 (w kraju z 1095 do 1319). Pod względem frekwencji w kinach w rankingu województw wielkopolskie ponownie zajęło 5. lokatę.

Większość kin stanowiły kina jednosalowe (53,8%). Ponadto działało 11 minipleksów (obiekty posiadające od 3 do 7 sal) i 6 multipleksów (8 lub więcej sal). Multipleksy koncentrowały 41,9% wszystkich sal projekcyjnych i prawie połowę ogółu miejsc na widowni (49,7%). W ciągu roku w multipleksach odbyło się łącznie 95,2 tys. seansów filmowych, tj. o 4,7% mniej niż w 2022 r. Uczestniczyło w nich 2359,0 tys. widzów, o 18,0% więcej niż przed rokiem. W ogólnej liczbie seansów kinowych, te zorganizowane w multipleksach stanowiły 50,8%, a uczestniczący w nich widzowie – 48,9%.

Większość kin stałych (49 spośród 52) była przystosowana dla osób niepełnosprawnych, co oznaczało posiadanie wejścia przygotowanego dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Ponadto w 45 obiektach udogodnienia znajdowały się również wewnątrz budynku.

Najwięcej widzów w kinach stałych zgromadziły filmy produkcji pozaeuropejskiej

Wykres 5. Kina stałe^a według liczby sal projekcyjnych w 2023 r.

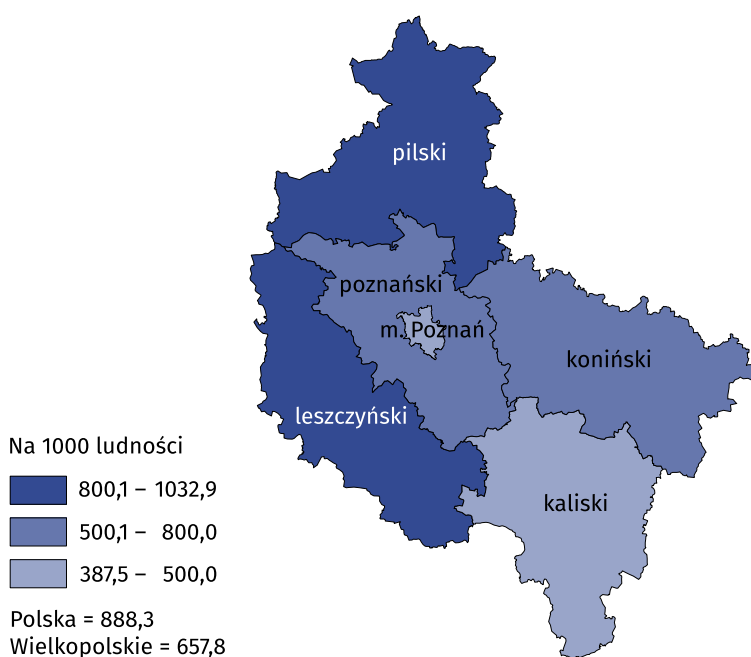
a Stan w dniu 31 grudnia.

Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

W 2023 r. działalność służącą upowszechnianiu i popularyzacji kultury, zwłaszcza w środowisku lokalnym, prowadziło łącznie 306 instytucji różnego typu (przed rokiem 303). W strukturze instytucji prowadzących wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną w miastach dominowały ośrodki, centra i domy kultury, a na wsi ośrodki kultury i świetlice. We wszystkich placówkach tego typu funkcjonowało 645 pracowników specjalistycznych (w 2022 r. 605). Najbardziej popularne wśród nich były pracownie plastyczne (25,9% wszystkich pracowników), sale baletowe i taneczne (22,8%) oraz pracownie muzyczne (22,0%). W 2023 r. wymienione tu placówki kulturalne zorganizowały łącznie 19131 imprez (o 16,1% więcej niż przed rokiem), spośród których 18,1% miało charakter plenerowy. Najczęściej były to: seanse filmowe (20,8% ogółu zorganizowanych imprez), koncerty (17,0%), warsztaty (16,9%), prelekcje, spotkania i wykłady (10,9%) oraz pokazy teatralne (8,0%). Z oferty tej skorzystało łącznie 2295,9 tys. osób, czyli o 10,2% więcej niż w 2022 r. Największym zainteresowaniem cieszyły się festiwale i przeglądy artystyczne, w których przeciętna liczba uczestników na imprezę wynosiła 458 osób (przy średniej dla wszystkich imprez w województwie – 120 i wobec przeciętnej frekwencji na festiwalach w kraju – 631), a ponadto koncerty (269 wobec 306 przeciętnie w kraju), imprezy interdyscyplinarne (181 wobec 209), pokazy teatralne (175 wobec 181), imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne (141 wobec 117) oraz wystawy (129 wobec 272). W 2023 r. jedna placówka z wielkopolskiego organizowała przeciętnie 63 imprezy kulturalne, przy średniej ogólnopolskiej 65 imprez na instytucję (rok wcześniej odpowiednio 54 i 57). W wydarzeniach organizowanych przez placówki kultury w województwie wielkopolskim udział wzięło 658 osób na 1000 ludności wobec 888 w kraju (w poprzednim roku wskaźniki te kształtowały się na poziomie 596 i 722). Średnią ogólnopolską przekroczyło pod tym względem 8 województw. Najwięcej uczestników – w relacji do liczby ludności – miały imprezy organizowane przez instytucje kultury w województwach: lubuskim (1950 uczestników na 1000 ludności), warmińsko-mazurskim (1415), lubelskim (1186), dolnośląskim (1134), podkarpackim (1113), małopolskim (1109), podlaskim (1040) i śląskim (921). W wielkopolskim wskaźnik powyżej średniej wojewódzkiej odnotowano w 3 podregionach: leszczyńskim (1033 uczestników na 1000 ludności), pilskim (888) oraz poznańskim (667).

Przeważająca liczba klubów i centrów kultury skupiała się w miastach, natomiast większość świetlic działała na wsi

Mapa 1. Uczestnicy imprez zorganizowanych przez centra, ośrodki i domy kultury oraz kluby i świetlice według podregionów w 2023 r.

W centrach, domach i ośrodkach kultury oraz klubach i świetlicach działały 1162 grupy artystyczne zrzeszających 20,7 tys. członków (w 2022 r. było to odpowiednio 1150 i 20,2 tys.). Najbardziej popularnym rodzajem grup artystycznych w wielkopolskim były grupy wokalne i chóry (334 zespoły, tj. 28,7% ogółu grup funkcjonujących w województwie i jednocześnie najwięcej w kraju, skupiających 27,5% ogólnej liczby uczestników grup artystycznych). Stosunkowo dużo było też zespołów tanecznych (281, tj. 24,2%) i muzyczno-instrumentalnych (229, tj. 19,7%), a ich członkowie stanowili odpowiednio 29,1% i 17,4% członków wszystkich grup artystycznych w wielkopolskim. W większości grup wśród członków przeważały dzieci i młodzież szkolna (średnio 62,9%), jedynie w grupach wokalnych i chórach więcej było osób starszych (63,4%, z tego 47,1% powyżej 60. roku życia).

W województwie wielkopolskim działało najwięcej w kraju grup wokalnych i chórów

Tablica 2. Działalność centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic według lokalizacji w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Wyszczególnienie	Miasta	Wieś
Instytucje	151	155
centra kultury	35	16
domy kultury	31	24
ośrodki kultury	61	56
kluby	20	3
świetlice	4	56
Pracownie specjalistyczne	432	213
Imprezy (w ciągu roku)	15048	4083
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1815,3	480,5
Grupy artystyczne	732	430
Członkowie grup artystycznych w tys.	13,6	7,1
Koła (kluby)	1770	584
Członkowie kół (klubów) w tys.	35,6	11,3
Kursy (w ciągu roku)	305	62
Absolwenci kursów (w ciągu roku) w tys.	4,5	0,9

Placówki kultury prowadziły także koła organizujące systematyczne zajęcia tematyczne w zorganizowanych grupach. W 2023 r. działały 2354 koła (o 67 więcej niż w poprzednim roku). W organizowanych przez nie zajęciach udział wzięło łącznie 46,9 tys. osób, w tym 22,5 tys. dzieci i młodzieży szkolnej (odpowiednio o 5,5% więcej oraz o 3,6% mniej niż przed rokiem).

Najwięcej osób uczestniczyło w zajęciach zorganizowanych przez koła seniora i Uniwersytet Trzeciego Wieku (22,1% ogółu członków wszystkich kół), a także koła plastyczne i techniczne (18,0%), taneczne (16,7%) oraz turystyczne i sportowo-rekreacyjne (12,1%). Dzieci i młodzież szkolna najchętniej brała udział w zajęciach kół plastycznych i technicznych (30,5%), tanecznych (27,2%) oraz muzycznych (15,0%). Natomiast spośród członków kół w wieku powyżej 60. roku życia najwięcej (66,7%) uczestniczyło w zajęciach kół seniora i Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz kół turystycznych i sportowo-rekreacyjnych (10,4%).

W 2023 r. wymienione instytucje kultury zorganizowały ponadto 367 różnego rodzaju kursów (o 38 więcej niż przed rokiem), które ukończyło 5,3 tys. osób (o 12,6% więcej niż w 2022 r.). Największą popularnością cieszyły się kursy plastyczne (21,0% ogółu absolwentów), tańca (16,2%), nauki gry na instrumentach (13,9%) oraz języków obcych (11,8%).

W ogólnej liczbie budynków użytkowanych przez instytucje prowadzące wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną ponad 70,2% było przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych. Blisko 70% miało odpowiednio przygotowane wejście do budynku (niemal wszystkie spośród ogółu obiektów przystosowanych dla niepełnosprawnych – 99,0%), a w połowie zainstalowano również udogodnienia wewnątrz budynków (w 72,9% obiektów przystosowanych). Najczęściej udogodnienia dla osób niepełnosprawnych posiadały budynki użytkowane przez domy kultury (90,6%), ośrodki kultury (78,7%) i centra kultury (73,0%), natomiast najrzadziej przystosowane były świetlice (34,9% użytkowanych przez nie budynków).

Imprezy masowe

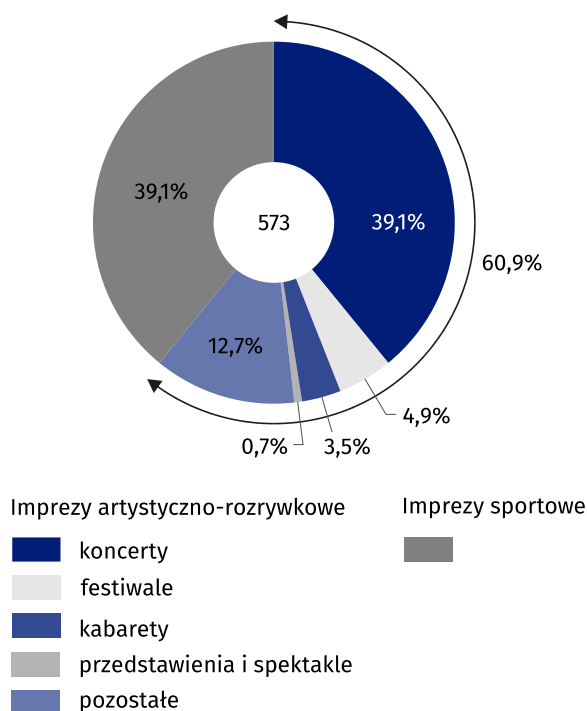
W 2023 r. województwie wielkopolskim zorganizowano 573 imprezy masowe, tj. o 29,3% więcej niż rok wcześniej. Więcej imprez odbyło się w 2 województwach: śląskim (907) i mazowieckim (707). W skali kraju przeważały imprezy sportowe, które stanowiły 54,2%, natomiast w wielkopolskim większość imprez miała charakter artystyczno-rozrywkowy – 60,9% (wobec 39,1% w przypadku imprez sportowych). Podobnie jak w kraju, więcej imprez odbywało się w obiektach zamkniętych, jednak w wielkopolskim proporcje te były znacznie bardziej wyrównane niż w ujęciu ogólnopolskim (52,0% i 48,0% wobec 62,7% i 37,3%). Tylko 3 województwa w 2023 r. zorganizowały imprezy masowe głównie na terenie otwartym. Były to świętokrzyskie (74,9% wszystkich imprez masowych), podlaskie (74,1%) i warmińsko-mazurskie 59,7%).

W imprezach masowych zorganizowanych na obszarze województwa w 2023 r. udział wzięło 2376,3 tys. osób, tj. o 3,1% więcej niż w poprzednim roku. W skali kraju liczba uczestników imprez stanowiła 8,8%. Pod względem frekwencji na tego typu wydarzeniach wielkopolskie ułokowało się na 4. miejscu wśród województw, tj. o 1 pozycję niżej niż przed rokiem, natomiast biorąc pod uwagę liczbę uczestników w przeliczeniu na 1000 ludności – na miejscu 7. (w 2022 r. było to miejsce 5.). Prawie dwie trzecie uczestników (65,4%) brało udział w wydarzeniach sportowych. Większość osób (84,0%) uczestniczyła w imprezach z płatnym wstępem. Najczęściej organizatorem imprez masowych w wielkopolskim były osoby prawne – 69,9% w przypadku wydarzeń artystyczno-rozrywkowych i 95,5% – dla imprez sportowych (przed rokiem 70,5% i 68,8%). W kraju było to odpowiednio 86,4% i 98,2% (przed rokiem 83,3% i 95,5%).

W województwie wielkopolskim zorganizowano 573 imprezy masowe, o 29,3% więcej niż rok wcześniej

Uczestnicy imprez sportowych stanowili 65,4% ogółu biorących udział w wydarzeniach masowych

Wykres 6. Imprezy masowe według rodzajów w 2023 r.

Wydatki na kulturę budżetów jednostek samorządu terytorialnego

W 2023 r. wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (JST) na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego wyniosły 1128,3 mln zł, tj. o 17,1% więcej niż przed rokiem. W skali kraju ta kwota stanowiła 8,1% i wśród pozostałych województw stawiła wielkopolskie na 4. miejscu, o 1 pozycję niżej niż przed rokiem. W przypadku wydatków w rozdziale *biblioteki* było to miejsce 3. (podobnie jak rok wcześniej), a *centra kultury i sztuki* – 4. miejsce (podobnie jak w 2022 r.). W budżecie JST (gmin, powiatów, miast na prawach powiatu i województwa łącznie) wydatki na kulturę stanowiły 3,4% wobec 3,6% średnio w kraju i 3,0% przed rokiem. W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2023 r. wydatki na kulturę wynosiły 323 zł (wobec 275 zł przed rokiem), przy średniej krajowej na poziomie 369 zł (przed rokiem 297 zł). Pod względem tej kwoty wśród ogółu województw wielkopolskie znalazło się na 15. miejscu, o 5 pozycji niżej niż w 2022 r.

Źródłem informacji wykorzystanych w niniejszym opracowaniu są wyniki badań prowadzonych przez GUS na formularzach: K-01 Sprawozdanie z działalności artystycznej i rozrywkowej, K-02 Sprawozdanie z działalności muzeum i instytucji paramuzealnej, K-03 Sprawozdanie biblioteki, K-05 Sprawozdanie z działalności wystawienniczej, K-07 Sprawozdanie z działalności centrum kultury, domu kultury, ośrodka kultury, klubu, świetlicy, K-08 Sprawozdanie kina oraz K-09 Sprawozdanie z organizacji imprez masowych.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Poznaniu

Dyrektor Jacek Kowalewski

Tel.: 61 2798 266

Współpraca z Mediami:

Arleta Olbrot

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel.: 61 2798 345

e-mail: a.olbrot@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Wielkopolski Ośrodek Badań Regionalnych

Wojewódzkie Informatorium Statystyczne

Tel.: 61 2798 320, 61 2798 323

poznan.stat.gov.pl

[@Poznan_STAT](https://twitter.com/Poznan_STAT)

[@PoznanSTAT](https://www.facebook.com/PoznanSTAT)

[@UrzadStatystycznywPoznaniu](https://www.youtube.com/@UrzadStatystycznywPoznaniu)

Powiązane opracowania

[Publikacje z obszaru tematycznego Kultura. Turystyka. Sport](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

[Bank Danych Lokalnych \(BDL\) – Kultura](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Biblioteka](#)

[Biblioteka publiczna](#)

[Punkt biblioteczny](#)

[Czytelnik](#)

[Galeria](#)

[Impreza masowa](#)

[Instytucja muzyczna](#)

[Kino stałe](#)

[Koncert](#)

[Księgozbiór](#)

[Muzealia](#)

[Muzeum](#)

[Oddział muzeum](#)

[Przedstawienie](#)

[Teatr](#)

[Uczestnik imprezy](#)

[Widzowie i słuchacze](#)